

Základy fungovania ekonomiky, krivka produkčných možností

ZE PI Cvičenie 3.

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

Úloha 1. opakovanie - doplňte k jednotlivým definíciám príslušné pojmy

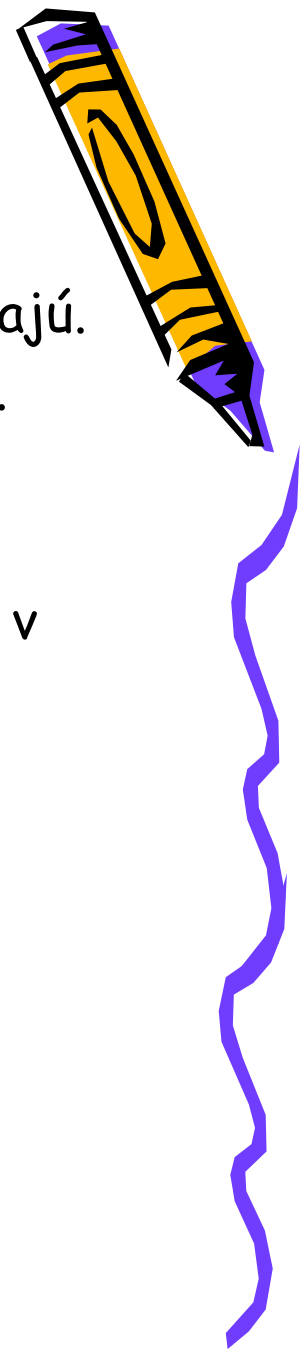
1. Hodnota statkov, ktorých sme sa vzdali v prospech iných statkov.
2. Trh, fungujúci bez štátnych zásahov .
3. Statky určené na uspokojenie potrieb.
4. Ekonomia zdôrazňujúca záujem celku a potláčajúca záujem jednotlivca.
5. Statky, ktoré sú výsledkom výrobného procesu a sú určené na výrobu iných statkov.
6. Ekonomia založená na slobodnom podnikaní a voľnej súťaži, fungujúca prostredníctvom trhového mechanizmu.
7. Obmedzenosť zdrojov neumožňuje vyrábať všetky statky, ktoré by ľudia chceli spotrebovať'.
8. Typ ekonomiky s prvkami trhu aj čiastočných zásahov štátu.
9. Alternatívne kombinácie výstupov, vyprodukované dostupnou technológiou pri plnom využití všetkých zdrojov.
10. Uvedomelý alebo nevedomelý pocit nedostatku, ktorý sa snažíme uspokojiť'.

Úloha 2.

Určite, ktoré z nasledujúcich tvrdení sú pravdivé pre zmiešanú, a ktoré pre direktívnu ekonomiku:

- a) Podniky sa sami rozhodujú, koľko pracovníkov zamestnajú.
- b) Rozdeľovanie všetkých príjmov je kontrolované vládou.
- c) Vláda rozhoduje, čo sa bude produkovať.
- d) Podniky si určujú technológiu na výrobu statkov.
- e) Podnikom je na základe plánu určené čo majú vyrábať, v akom množstve, z čoho, akým spôsobom a ako budú produkty rozdelené.
- f) Existencia rôznych foriem vlastníctva.
- g) Rozdeľovanie príjmov štátu je kontrolované vládou.
- h) Existencia len štátneho vlastníctva.
- i) Čiastočné zásahy štátu do ekonomiky.

Úloha 3. - doplňte

1. Adam Smith bol zakladateľom politiky
2. To, že zvýšený dopyt po investíciách vedie k multiplikačnému efektu, popísal ekonóm
3. V súčasnosti je najčastejšie sa vyskytujúcim typom hospodárstva
4. Ekonomický systém, ktorý zdôrazňuje záujem celku sa nazýva
5. Ak ekonomika vyrába na úrovni alokačnej efektívnosti hovoríme, že vyrába na
6. V súvislosti s krivkou produkčných možností, ak ekonomika nemá dostatok zdrojov hovoríme o alternatívach.
7. V súvislosti s krivkou produkčných možností volíme medzi alternatívami alebo

Úloha 3. - doplňte (pokračovanie)

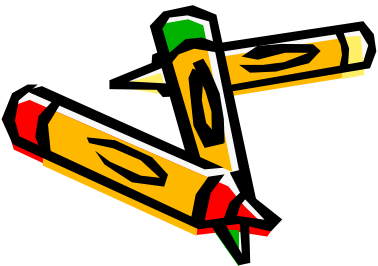
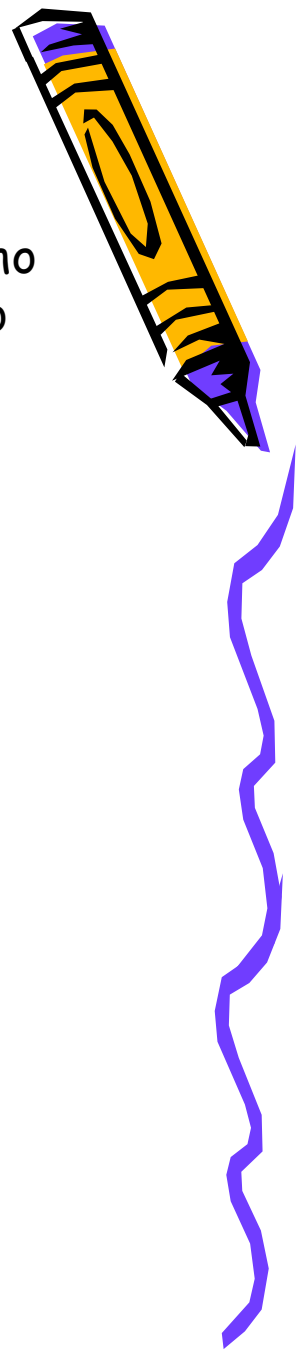
8. Medzi nevýhody trhového systému patrí produkcia
externalít.
9. V zmiešanom ekonomickom systéme prevláda
vlastníctvo.
10. K posunu krivky produkčných možností dochádza v dôsledku
.....
11. Každá ekonomika rieši základné problémy a to,
..... a vyrábať.
12. Na slobodnom podnikaní a voľnej súťaži je založený
systém (ekonomika).
13. Väčšina ekonomík v súčasnosti funguje na princípe
ekonomického systému.

Úloha 4.

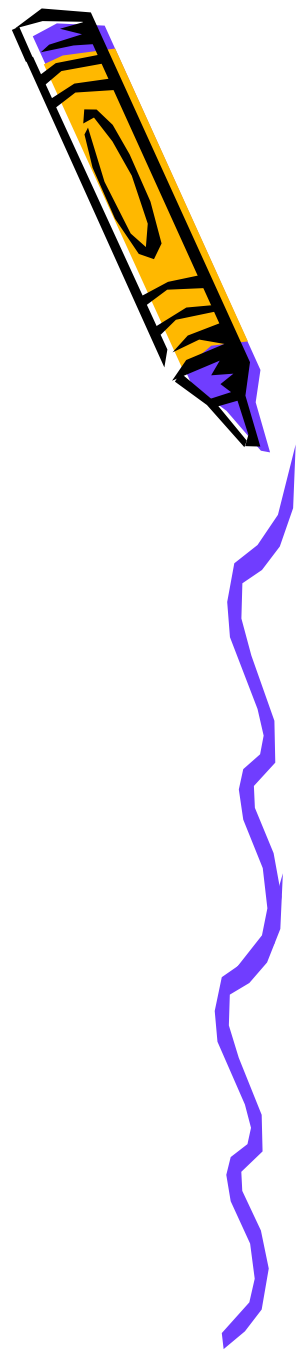
Nakreslite krivku produkčných možností hypotetickej ekonomiky, ktorá produkuje spotrebné statky a kapitálové statky. Do uvedeného grafu zakreslite jednotlivé kombinácie týchto statkov (A, B, C alebo D), ak bude ekonomika

- A. produkovať efektívne,
- B. produkovať na úrovni potenciálneho produktu,
- C. v recesii
- D. mať nedostatok zdrojov

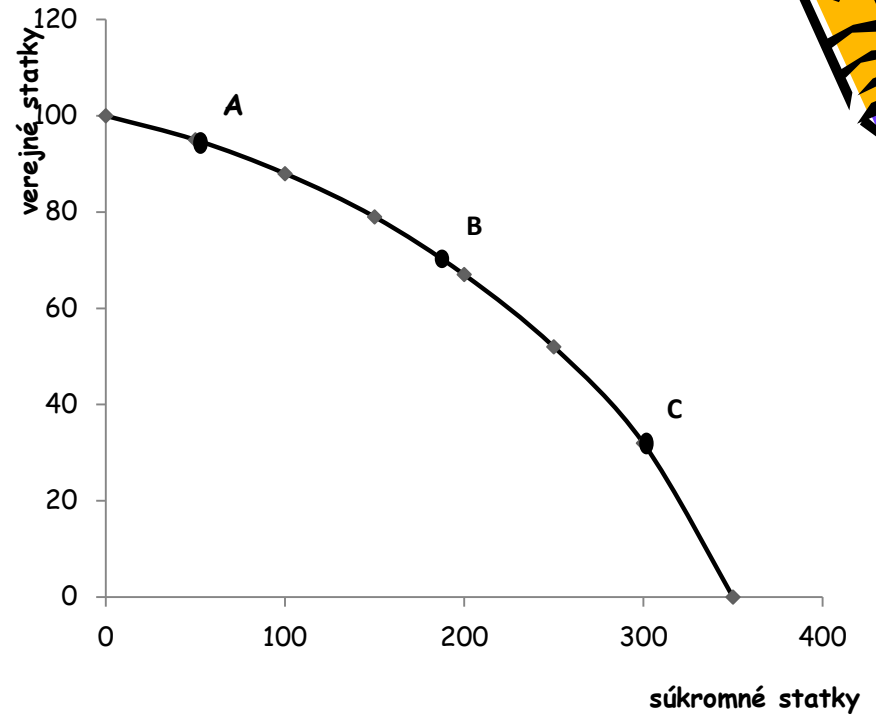
Úloha 5.

Graf znázorňuje krivku produkčných možností ekonomiky, ktorá volí medzi verejnými a súkromnými statkami. Tri body A, B a C reprezentujú ekonomiky, v ktorých vláda hrá viac alebo menej aktívnu úlohu. Prirad'te každý z týchto bodov k popisu niektorej z uvedených hypotetických ekonomík.

Úloha 5. - pokračovanie

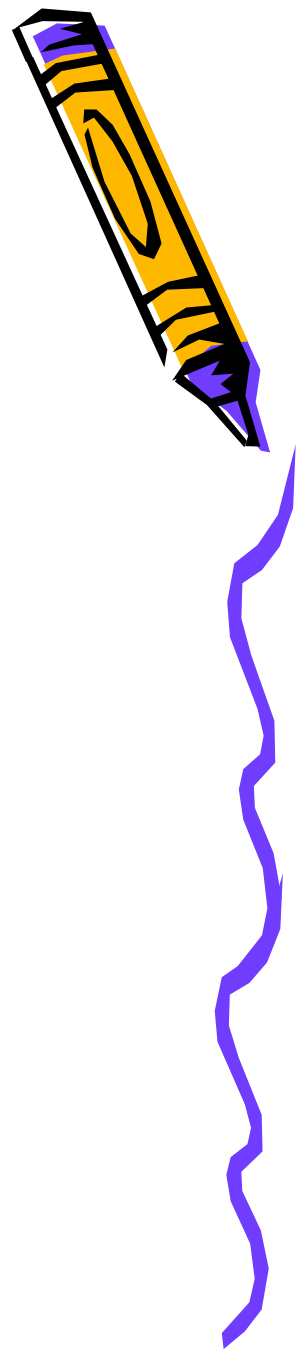
- Ekonomika, v ktorej vláda zasahuje tak málo, ako je len možné a poskytuje len minimálne potrebné množstvo základných statkov.
- Ekonomika, v ktorej má vláda veľkú zodpovednosť, vysokú úroveň zdanenia a poskytuje značné verejné statky.
- Ekonomika, v ktorej vláda poskytuje viac než nevyhnutné množstvo verejných statkov, ale ponecháva priestor pre prosperujúci súkromný sektor.

Úloha 6.

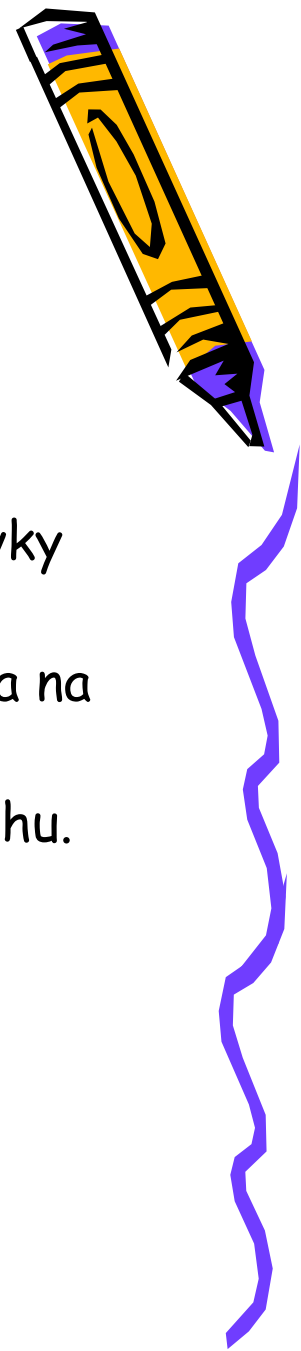
Predpokladajme hypotetickú krajinu, ktorá vyrába len dva druhy statkov: spotrebné a kapitálové statky.

- a) Nakreslite graf krivky produkčných možností tejto krajiny.
- b) V grafe vyznačte efektívne, neefektívne a nedosiahnuteľné alternatívy.
- c) V grafe vyznačte, čo sa stane s uvedenou krivkou, ak bude táto krajina len nahrádzať opotrebované kapitálové statky novými.
- d) V grafe vyznačte, čo sa stane s uvedenou krivkou, ak sa v dôsledku modernejšej technológie zvýši produkcia ako kapitálových, tak aj spotrebných statkov.

Úloha 7.- Sú nasledujúce tvrdenia správne? ÁNO/NIE

- a) Ekonomika je veda, ktorá sa zaoberá správaním ľudí.
- b) Mikroekonómia sa zaoberá správaním jednotlivých ekonomických subjektov ako sú domácnosti a firmy.
- c) Zvýšenie kapacít ekonomiky sa odrazí v posune jej krivky produkčných možností „smerom von“.
- d) Ekonomika, s 20% mierou nezamestnanosti sa nachádza na vonkajšej strane krivky produkčných možností.
- e) V príkazovej ekonomike súkromný trh nehrá žiadnu úlohu.
- f) Medzi kapitálové statky patria cenné papiere.

- g) Kapitálové statky sú výsledkom ekonomickej činnosti ľudí.
- h) Alternatívne náklady vyjadrujú hodnotu obetovanej príležitosti.
- i) Trhová ekonomika je charakteristická voľnou tvorbou cien.
- j) Ekonomický rast nemá vplyv na krivku produkčných možností.
- k) Zákon vzácnosti vysvetľuje základný problém ekonomie týkajúci sa vzácnosti a obmedzenosti zdrojov.
- l) V zmiešanej ekonomike prevláda štátne vlastníctvo.
- m) Negatívne externality sú vedľajšie produkty ekonomickej činnosti, ktoré prechádzajú trhom.

